

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (fjärde avdelningen)
den 19 mars 1998

Mål T-74/96

Georges Tzoanos
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Tjänstemän – Beslut om avsättning – Talan om ogiltigförklaring –
Disciplinärt förfarande och brottmål pågår samtidigt – Oriktiga bedömningar –
Rätt till försvar – Artiklarna 12, 13, 14, 21 och 86 i tjänsteföreskrifterna –
Proportionalitetsprincipen – Principen om likabehandling – Maktmissbruk”

Fullständig text på franska . . . . . II - 343

Saken: Talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 22 juni 1995 om att avsätta sökanden från hans tjänst utan förlust av rätten till avgångspension, samt av beslutet av den 19 februari 1996 om uttryckligt avslag på det klagomål som sökanden den 21 september 1995 ingett mot beslutet av den 22 juni 1995.

Utgång: Ogillande.

Resumé av domen

Tillsättningsmyndigheten hänsköt den 22 december 1994 till disciplinnämnden fem klagomål mot sökanden, som tidigare var chef för enhet 3 "turism", direktorat A "företagsfrämjande verksamhet och förbättring av affärsmiljön" vid generaldirektoratet för företagspolitik, handel, turism och näringsdrivande föreningar (GD XXIII) (enhet XXIII.A.3).

Det första klagomålet gällde att sökanden "har utövat och utövar bisysslor utan tillstånd". Det andra klagomålet gällde att sökanden hade "brustit i sin skyldighet att agera återhållsamt, eftersom han, utan att upplysa sina överordnade, haft sin bostad på samma adress som ett externt företag som regelbundet deltar i projekt som subventioneras eller skall subventioneras av kommissionen, samt eftersom han offentligt kritiserat ett nationellt organ inom området för turism". Det tredje klagomålet gällde att sökanden hade "utfört tjänster inom området för sin yrkesverksamhet vid kommissionen för personer eller organ utanför institutionen av sådant slag att det kan ha skadat hans oberoende ställning i tjänsteutövningen som enhetschef vid kommissionen". Det fjärde klagomålet gällde att sökanden hade "förberett handlingar för personer eller organ utanför institutionen som var avsedda antingen för kommissionen, och stred mot dess intressen, eller för utomstående parter i projekt som erhöll gemenskapsstöd". Det femte klagomålet gällde att sökanden hade "gjort sig skyldig till oegentligheter i förvaltningen och vårdslös förvaltning av budget och finanser under sin tjänsteutövning som chef för enheten 'turism'".

Disciplinnämnden avgav ett motiverat yttrande den 23 maj 1995 och rekommenderade tillsättningsmyndigheten att mot sökanden vidta den disciplinåtgärd som avses i artikel 86.2 f i Tjänsteföreskrifter för tjänstemän vid Europeiska gemenskaperna (tjänsteföreskrifterna), det vill säga avsättning från tjänsten utan förlust av rätten till avgångspension.

Tillsättningsmyndigheten beslutade den 22 juni 1995 att vidhålla de fem klagomål som den hänskjutit till disciplinnämnden, eftersom den, i likhet med disciplinnämnden, ansåg att de handlingar som lades sökanden till last styrktes av obestridliga bevis som sökanden i hög grad vitsordat. Tillsättningsmyndigheten beslutade vidare att mot sökanden vidta den disciplinåtgärd som rekommenderats av disciplinnämnden.

Sökanden anförde klagomål enligt artikel 90.2 i tjänsteföreskrifterna genom skrivelse av den 21 september 1995 som registrerades vid kommissionens generalsekretariat den 25 september 1995. Klagomålet avslogs uttryckligen genom beslut av den 19 februari 1996.

Sökanden väckte talan genom ansökan som ingavs till förstainstansrättens kansli den 17 maj 1996.

Prövning i sak

Fjärde grunden: Åsidosättande av artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna och artikel 7 andra stycket i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna

Förstainstansrätten fann att det skulle undersökas om det omtvistade beslutet överensstämde med såväl artikel 7 andra stycket i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna som artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna, eftersom det var ostridigt mellan parterna att sökanden var föremål för ett straffrättsligt förfarande som hade inletts, åtminstone i Belgien, under den tid som det disciplinära förfarandet mot sökanden pågick (punkt 31).

Enligt artikel 7 andra stycket i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna kan disciplinnämnden besluta att avvakta med att avge yttrande för det fall att ett straffrättsligt förfarande gentemot tjänstemannen pågår (punkt 32).

Tillsättningsmyndigheten, som slutligt skall besluta i fråga om en tjänsteman som är föremål för ett disciplinärt förfarande, har däremot inte ett sådant utrymme för fri bedömning enligt artikel 88 femte stycket. Syftet med denna bestämmelse är att förhindra att den myndighet som skall besluta om disciplinåtgärder gentemot en tjänsteman, samt den förvaltningsdomstol som skall kontrollera att det fattade beslutet är lagenligt, uttalar sig angående handlingar som är föremål för ett straffrättsligt förfarande samtidigt som det disciplinära förfarandet pågår, innan domstolen i brottmålet har uttalat sig slutgiltigt om de faktiska omständigheterna. Anledningen är att tjänstemannen i fråga inte skall försättas i en mindre fördelaktig situation, inom ramen för det straffrättsliga förfarandet, än vad som hade kunnat vara fallet om det inte hade funnits ett sådant myndighetsbeslut, och i förekommande fall ett beslut av förvaltningsdomstolen, som i det här fallet är förstainstansrätten. Regeln motiveras bland annat av skillnaden i omfattning mellan den kontroll som myndigheten och förvaltningsdomstolen, å ena sidan, och myndigheten och domstolen i brottmålet, å den andra sidan, kan göra. De sistnämnda förfogar vanligen över vidsträcktare kontrollbefogenheter än de förstnämnda. Artikel 88 femte stycket förklaras av en önskan att inte påverka en tjänstemans ställning inom ramen för ett straffrättsligt förfarande som har inletts mot denne till följd av handlingar som dessutom är föremål för ett disciplinärt förfarande vid den institution där tjänstemannen arbetar (punkterna 33 och 34).

Det framgår av systematiken i artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna att det ankommer på tjänstemannen i fråga att ge tillsättningsmyndigheten de upplysningar som krävs för att bedöma om de handlingar som läggs tjänstemannen till last inom ramen för det disciplinära förfarandet samtidigt är föremål för ett straffrättsligt förfarande gentemot denne. För att uppfylla denna skyldighet skall tjänstemannen i fråga, i princip, styrka att ett straffrättsligt förfarande har inletts mot honom samtidigt som han var föremål för ett disciplinärt förfarande. Det är först när sådana

straffrättsliga förfaranden har inletts som de handlingar som dessa omfattar kan identifieras och jämföras med de handlingar som ligger bakom det disciplinära förfarandet, i syfte att fastställa om de eventuellt sammanfaller (punkt 35).

I förevarande fall framgick det av handlingarna i målet vid förstainstansrätten att det inte hade inletts något straffrättsligt förfarande gentemot sökanden när det omtvistade beslutet fattades. Med hänsyn till att det inte pågick något straffrättsligt förfarande gentemot sökanden när det omtvistade beslutet fattades, kunde sökanden inte med fog påstå att kommissionen hade åsidosatt artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna till skada för sökanden (punkterna 36 och 37).

Eftersom sökanden vid den tidpunkten var föremål för en förundersökning som skulle kunna leda till ett straffrättsligt förfarande, skulle han emellertid, i enlighet med syftet med artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna, ges möjlighet att konkret visa att ett slutligt beslut kunde påverka honom i eventuella senare straffrättsliga förfaranden som den förundersökning som pågick samtidigt med det disciplinära förfarandet kunde leda till och som gällde samma handlingar. Det ankom i det avseendet på sökanden att exakt identifiera dessa handlingar och att därvid ange varför ett beslut av tillsättningsmyndigheten i fråga om var och en av dessa handlingar kunde påverka hans ställning i eventuella senare straffrättsliga förfaranden (punkt 38).

Det framgick av handlingarna i målet att sökanden inte exakt hade identifierat sådana handlingar inom ramen för det disciplinära förfarande som avslutades genom det omtvistade beslutet. Förstainstansrätten angav att den vid bedömningen av den första och den andra grunden skulle pröva om sökanden hade gett mer exakta upplysningar inom ramen för förevarande förfarande (punkterna 39 och 40).

Första grunden: Åsidosättande av artiklarna 12, 13 och 14 i tjänsteföreskrifterna samt av den allmänna rättsprincipen om att varje administrativ rättsakt skall ha laglig grund

Det första klagomålet

Det första klagomålet gällde att sökande hade utövat och utövade bisysslor utan tillstånd. Inledningsvis förkastade förstainstansrätten argumentet att vissa omständigheter inte kunde godtas till stöd för det första klagomålet med motiveringen att de inte fanns upptagna i den inledande rapporten som hänskjutits till disciplinnämnden utan i en kompletterande rapport under förfarandets gång.

Bestämmelserna i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna om disciplinära förfaranden förutsätter inte att samtliga handlingar som läggs den tjänsteman till last som är föremål för ett disciplinärt förfarande omtalas i den inledande rapport som hänskjuts till disciplinnämnden och som föreskrivs i artikel 1 i nämnda bilaga. Det kan för det första inte uteslutas att nya och klandervärda handlingar som tillsättningsmyndigheten inte känner till när den hänskjuter ärendet till disciplinnämnden kommer till dess kännedom under det disciplinära förfarandet. Det kan för det andra inte heller uteslutas att tillsättningsmyndigheten först efter det att den hänskjutit ärendet till disciplinnämnden inser att vissa handlingar är klandervärda. I sådana fall måste tillsättningsmyndigheten kunna upprätta en kompletterande rapport för att utvidga det klagomål som ursprungligen hänskjutits till disciplinnämnden genom att lägga till fler handlingar än de som nämndes i den inledande rapporten. Överlämnandet av en kompletterande rapport och handläggningen av denna omfattas av samma bestämmelser som gäller för överlämnande och handläggning av den inledande rapporten (punkt 58).

Förstainstansrätten konstaterade härefter att det redan av de enda omständigheter som sökanden vitsordade framgick att han hade utövat en bisyssla utan tillstånd i den mening som avses i artikel 12 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna.

Enligt artikel 12 tredje stycket i tjänsteföreskrifterna föreligger en skyldighet att begära tillstånd från tillsättningsmyndigheten så snart en tjänsteman önskar ”mot ersättning eller ej, utöva en bisyssla eller åta sig uppdrag utanför gemenskaperna”. Det är en allmän skyldighet som inte är beroende av omfattningen och betydelsen av den syssla eller det uppdrag som berörs. Det ankommer således uteslutande på tillsättningsmyndigheten att enligt artikel 12 tredje stycket andra meningen i tjänsteföreskrifterna bedöma bisysslan eller uppdraget när den prövar ansökan om tillstånd (punkt 66).

De påstådda felaktigheterna i sak som sökanden hade åberopat i förhållande till de omständigheter som lagts honom till last inom ramen för det första klagomålet ansågs inte styrkta och de kunde samtliga vara föremål för ett slutligt beslut efter det disciplinära förfarandet, i överensstämmelse med artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna (punkt 67–79).

Det andra klagomålet

Det andra klagomålet gällde att sökanden hade brutit i sin skyldighet att agera återhållsamt, eftersom han, utan att upplysa sina överordnade, haft sin bostad på samma adress som ett externt företag som regelbundet deltog i projekt som subventionerades eller skulle subventioneras av kommissionen, samt eftersom han offentligt kritiserat ett nationellt organ inom området för turism.

De påstådda felaktigheterna i sak som sökanden hade åberopat i förhållande till de omständigheter som lagts honom till last inom ramen för det andra klagomålet ansågs inte styrkta och de kunde samtliga vara föremål för ett slutligt beslut efter det disciplinära förfarandet, i överensstämmelse med artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna (punkt 95–109).

Förstainstansrätten erinrade om att tjänstemannen enligt artikel 12 första stycket i tjänsteföreskrifterna skall avstå från varje handling, särskilt från offentliga uttalanden, som kan skada tjänstens anseende. I det avseendet kan det a priori inte uteslutas att skyldigheten i artikel 12 första stycket i tjänsteföreskrifterna innebär att en tjänsteman som ifrågasätts personligen i en eller flera tidningsartiklar skall vidarebefordra dessa till den avdelning inom hans institution som särskilt handlägger förbindelserna med pressen, i synnerhet för att skydda tjänstens anseende inom ifrågavarande institution (punkt 101).

Det tredje och det fjärde klagomålet

Dessa klagomål mot sökanden gällde att sökanden hade utfört tjänster inom området för sin yrkesverksamhet vid kommissionen för personer eller organ utanför institutionen av sådant slag att det skadade hans oberoende ställning i tjänsteutövningen som enhetschef vid kommissionen och att han hade förberett handlingar för personer eller organ utanför institutionen som var avsedda antingen för kommissionen, och stred mot dess intressen, eller för utomstående parter i projekt som erhöll gemenskapsstöd.

De påstådda felaktigheterna i sak som sökanden hade åberopat i förhållande till de omständigheter som lagts honom till last inom ramen för det tredje och det fjärde klagomålet ansågs inte styrkta och de kunde samtliga vara föremål för ett slutligt beslut efter det disciplinära förfarandet, i överensstämmelse med artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna.

Kommissionen kunde med rätta anse att sökanden medvetet och fortlöpande hade utövat bisysslor utan tillstånd, vilka undanröjde alla garantier för hans oberoende ställning och var av sådan art att det uppkom allvarliga intressekonflikter med hans tjänsteutövning, samt att han allvarligt hade åsidosatt de skyldigheter i fråga om ansvar, oberoende och heder som ålåg honom i egenskap av hög tjänsteman som inom en institution skall utföra betydelsefulla förvaltningsuppgifter inom en specifik

och känslig sektor. Sökanden ansågs allvarligt ha åsidosatt sin lojalitetsplikt mot institutionen genom att medvetet och kontinuerligt underlåta att upplysa kommissionen om sin verkliga verksamhet och de förbindelser som han hade upprättat med företag som var verksamma inom den sektor som han själv arbetade med vid institutionen. Härigenom ansågs han också ha åsidosatt artikel 12 i tjänsteföreskrifterna. Dessa åsidosättanden hade allvarligt skadat bilden av kommissionen, dess rykte och intressen (punkt 178).

Den andra grunden: Åsidosättande av artikel 21 i tjänsteföreskrifterna

Under den här grunden påtalade sökanden dels den allmänna beskrivning av hans uppgifter som chef för enheten XXIII.A.3 som kommissionen hade använt för att förebrå honom vissa oegentligheter vid urvalet och uppföljningen av olika projekt, dels den särskilda kritik som riktades mot honom i det omtvistade beslutet med anledning av vissa projekt (punkt 180).

Första delgrunden: Felaktig beskrivning av sökandens uppgifter

Sökanden bestred att han hade det ansvar som kommissionen tillskrev honom inom ramen för det femte klagomålet i det omtvistade beslutet. Förstainstansrätten ansåg således att det skulle undersökas om kommissionen hade åsidosatt artikel 21 i tjänsteföreskrifterna när den i det omtvistade beslutet definierade sökandens ansvar i egenskap av chef för enhet XXIII.A.3 (punkt 187).

Sökanden kunde enligt förstainstansrätten inte klandra kommissionen för att ha åsidosatt artikel 21 i tjänsteföreskrifterna genom att inom ramen för det femte klagomålet tilldela honom ansvaret för förvaltningen av projekt som finansierats av kommissionen inom sektorn för turism, med motiveringen att de uppgifter som han

på ett allmänt sätt tilldelats inte omfattades av hans roll som chef för enheten XXIII.A.3 (punkt 207).

Ingen av de omständigheter som parterna diskuterade angående definitionen av sökandens ansvarsområden i egenskap av chef för enhet XXIII.A.3 var för övrigt, enligt förstainstansrätten, av sådan art att den kunde föranleda tillämpning av artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna (punkt 208).

Andra delgrunden: Fel i fråga om den särskilda kritik som uttryckts i det omtvistade beslutet

Förstainstansrätten ansåg att kommissionen inte hade brutit mot artikel 21 i tjänsteföreskrifterna genom att rikta ifrågavarande kritik mot sökanden.

Mot bakgrund av samtliga omständigheter som hade undersökts inom ramen för den andra grunden för förevarande talan, ansåg förstainstansrätten att den kritik som riktats mot sökanden i det omtvistade beslutet i tillräcklig utsträckning, rättsligt och faktiskt, visade att det femte klagomålet var befogat vilket innebar att kommissionen inte hade åsidosatt artikel 21 i tjänsteföreskrifterna genom att vidhålla den i det omtvistade beslutet. Talan kunde därför inte heller vinna bifall på denna delgrund. Eftersom det framgick av prövningen av den andra delgrunden att artikel 88 femte stycket i tjänsteföreskrifterna inte heller var tillämplig inom ramen för den här grunden, fastställde förstainstansrätten att talan inte kunde vinna bifall på den fjärde grunden (punkt 308).

Tredje grunden: Åsidosättande av rätten till försvar

Förstainstansrätten ansåg det lämpligt att först uttala sig om huruvida kommissionen hade rätt att undersöka minnet i sökandens dator och det kontor som var hans vid enheten XXIII.A.3 under hans frånvaro och utan att något disciplinärt förfarande hade inletts mot honom och att sedan använda den information som den eventuellt hade upptäckt på detta sätt (punkt 319).

I detta hänseende kunde det inte vara fråga om någon form av intrång, eftersom både datorn och kontoret som sökanden förfogade över vid enheten XXIII.A.3 hade ställts till hans förfogande av kommissionen utslutande för utövande av hans befogenheter som enhetschef. Förutom att kommissionen fortfarande var ägare till dessa arbetsverktyg, hade sökanden inte visat eller ens påstått att kommissionen hade gett honom någon särskild rätt till dessa utöver rätten att få utnyttja dem utslutande inom ramen för tjänsten. Det kunde således inte anses att kommissionen gjorde sig skyldig till ett intrång när den skaffade sig tillgång till de uppgifter som fanns i den datorn eller gick in på det kontoret (punkt 320).

Det finns ingen bestämmelse i tjänsteföreskrifterna eller i andra föreskrifter som var tillämpliga i det här fallet som säger att kommissionen inte har rätt att få tillgång till handlingar som finns lagrade i minnet på den dator eller på det kontor som ställts till en tjänstemans förfogande annat än då det har inletts ett disciplinärt förfarande gentemot denne eller då denne är närvarande. Den ställning som ägare av materielen som institutionen kan åberopa och den skyldighet som varje tjänsteman har att tillvarata institutionens intressen innebär att man inte kan kräva av institutionen i fråga att den skall visa förekomsten av ett visst intresse för att få tillgång till sin materiel. Kontrollåtgärder avseende innehållet i datorer och kontor förutsätter inte att den berörde tjänstemannen är närvarande om institutionen bara företar en kontroll av sina egna tillgångar. Den berörde tjänstemannen kunde följaktligen under sådana omständigheter inte åberopa ett åsidosättande av sin rätt till försvar (punkterna 321 och 322).

För det andra skulle parternas argument om tillgång till handlingarna bedömas (punkt 328).

Vad beträffade den första kategorin av handlingar, det vill säga de handlingar som användes för att sammanställa revisionsrapporten från GD XX av den 16 maj 1994, avsåg sökandens kritik uteslutande handlingar som inte bifogades denna rapport och vilkas frånvaro påstods ha påverkat sökandens rätt till försvar inom ramen för det förevarande förfarandet (punkt 329).

I det avseendet gjorde förstainstansrätten två påpekanden. För det första reagerade sökanden inte vid förhandlingen mot kommissionens påståenden att sökanden under det disciplinära förfarandet hade tillgång till de handlingar som disciplinnämnden hade förfogat över för att avge sitt yttrande och som tillsättningsmyndigheten hade förfogat över för att fatta det omtvistade beslutet. Av detta kunde slutsatsen dras att principen om jämlikhet i medel som fastslagits i praxis hade iakttagits i förevarande fall och att sökanden hade kunnat få kännedom om samtliga faktiska omständigheter som beslutet grundades på i tillräckligt god tid för att inkomma med sitt yttrande. Även om sökanden måste tillerkännas en rätt att få tillgång till andra handlingar än de som hade tillsänts honom under det disciplinära förfarandet var utövandet av denna rättighet inte av sådan beskaffenhet att det invercade på de omständigheter som styrks och kunde således inte visa att sökandens rätt till försvar hade åsidosatts (punkt 329).

Hänvisning till förstainstansrätten den 29 juni 1995, T-30/91, Solvay mot kommissionen, REG 1995, s. II-1775, punkt 83; förstainstansrätten den 15 maj 1997, T-273/94, N mot kommissionen, REGP 1997, s. II-289, punkt 88

Förstainstansrätten skulle för det tredje uttala sig angående påståendet att den tjänsteman som av tillsättningsmyndigheten fått i uppdrag att leda förhören med sökanden var partisk med avseende på artikel 6 i Europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna (nedan kallad konventionen) (punkt 338).

Förfarandet vid kommissionen är inte av domstolskaraktär utan administrativt och kommissionen kan därför inte betecknas som "domstol" i den mening som avses i artikel 6 i konventionen. De krav som ställs i den artikeln på en "domstol" kan följaktligen inte ställas på kommissionen när den, inom ramen för ett disciplinärt förfarande, förhör tjänstemannen i fråga (punkt 339).

Hänvisning till domstolen den 7 juni 1983, 100/80, 101/80, 102/80 och 103/80, Musique Diffusion française m. fl. mot kommissionen. REG 1983, s. 1825, punkt 7, svensk specialutgåva, volym 7; förstainstansrätten den 17 oktober 1991, T-26/89, De Compte mot parlamentet, REG 1991, s. II-781, punkt 94

Vidare framhöll förstainstansrätten att syftet med det förhör som hålls i detta skede av det disciplinära förfarandet, på tillsättningsmyndighetens begäran, är att göra det möjligt för tillsättningsmyndigheten att bedöma om det finns anledning att hänskjuta ärendet till disciplinnämnden i enlighet med artikel 1 i bilaga IX till tjänsteföreskrifterna och att, i så fall, upprätta rapporten om de handlingar som läggs tjänstemannen till last samt, i förekommande fall, de omständigheter under vilka handlingarna företagits. Den person som handhar denna undersökning agerar i tillsättningsmyndighetens namn. Det är inte förrän i nästa skede, när ärendet har hänskjutits till disciplinnämnden, som det finns anledning att kontrollera om ärendet har handlagts opartiskt. Disciplinnämnden består av företrädare för institutionen och för personalen och agerar som tredje part i förhållande till parterna i tvisten, i förevarande fall sökanden och kommissionen. I detta skede kan de eventuella svårigheter som sökanden mötte under förhören vid tillsättningsmyndigheten framläggas för disciplinnämnden. I detta avseende fann förstainstansrätten anledning att framhålla att artikel 87 i tjänsteföreskrifterna endast kräver att den tjänsteman som kan bli föremål för en disciplinär åtgärd skall höras av tillsättningsmyndigheten (punkt 340).

För det fjärde godtog inte förstainstansrätten sökandens argument om att han inte hade kunnat försvara sig inför disciplinnämnden mot den punktvisa kritik som uttryckts i samband med det femte klagomålet. Det var enligt förstainstansrätten tillräckligt i det avseendet att ta del av den rapport som hänsköts till disciplinnämnden den 22 december 1994 för att konstatera att den punktvisa kritik som vidhållits mot sökanden i samband med det femte klagomålet angavs i denna rapport (punkt 343).

För det femte skulle det fastställas om revisionsrapporten från GD XX av den 16 maj 1994 skulle ha upprättats enligt ett kontradiktoriskt förfarande (punkt 345).

I det avseendet underströk förstainstansrätten, såsom kommissionen med rätta hade påpekat, att revisionsrapporterna från GD XX inte nödvändigtvis måste upprättas enligt ett kontradiktoriskt förfarande, eftersom de upprättas i institutionens allmänna intresse och inte inom ramen för ett kontradiktoriskt förfarande som inletts i förhållande till en tjänsteman (punkt 346).

Femte grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen, principen om likabehandling och artikel 86 i tjänsteföreskrifterna samt maktmissbruk

Såsom proportionalitetsprincipen har utformats i rättspraxis innefattar den två aspekter. Dels framgår av rättspraxis att det är tillsättningsmyndighetens uppgift att välja en lämplig påföljd, om de handlingar som har lagts tjänstemannen till last har styrkts, och gemenskapsdomstolarna kan inte ändra den disciplinåtgärd som tillsättningsmyndigheten har valt, annat än om den visar sig vara oproportionerlig i förhållande till de handlingar som har lagts tjänstemannen till last. Dels grundas valet av påföljd på en helhetsbedömning som tillsättningsmyndigheten gör av samtliga konkreta fakta och omständigheterna i varje enskilt fall, eftersom det i artikel 86–89 i tjänsteföreskrifterna inte föreskrivs någon särskild rangordning av de fel som en tjänsteman kan göra och eftersom det inte preciseras på vilket sätt förmildrande och försvärande omständigheter skall beaktas i valet av påföljd. Gemenskapsdomstolarnas prövning måste således inskränkas till frågan om den avvägning som tillsättningsmyndigheten har gjort mellan förmildrande och försvärande omständigheter är proportionerlig, och gemenskapsdomstolarna kan vid denna prövning inte träda i tillsättningsmyndighetens ställe och göra en egen värdering i detta hänseende (punkt 352).

Hänvisning till domstolen den 4 februari 1970, 13/69, Van Eick mot kommissionen, REG 1970, s. 3, punkterna 24 och 25; domstolen den 30 maj 1973, 46/72, De Greef mot kommissionen, REG 1973, s. 543, punkt 44–46; domstolen den 29 januari 1985, 228/83, F mot kommissionen,

REG 1985, s. 275, punkt 34; domstolen den 5 februari 1987, 403/85, F mot kommissionen, REG 1987, s. 645, punkt 26; domstolen den 19 april 1988, 175/86 och 209/86, M mot rådet, REG 1988, s. 1891, punkt 9; förstainstansrätten den 7 mars 1996, T-146/94, Williams mot revisionsrätten. REGP 1996, s. II-329

I förevarande fall hade sökanden inte visat att proportionalitetsprincipen hade åsidosatts (punkt 354).

Beträffande det påstådda åsidosättandet av principen om likabehandling och artikel 86 i tjänsteföreskrifterna, fann förstainstansrätten anledning att framhålla att det för att fastställa huruvida sökandens handlingar var ansvarsgrundande eller oegentliga var nödvändigt att beakta vilket ansvar han hade vid kommissionen, närmare bestämt som chef för enheten XXIII.A.3, eftersom det just härigenom var möjligt att skilja de korrekta handlingarna från de oegentliga (punkt 355).

Det kunde vidare enligt förstainstansrätten inte hävdas att den allvarliga disciplinåtgärd som ålades sökanden berodde på hans tjänstegrad. Det framgick enligt förstainstansrätten av övervägandena i det omtvistade beslutet att disciplinåtgärden motsvarade de allvarliga oegentligheter som svaranden hade gjort sig skyldig till inom ramen för de uppgifter som ålåg honom i egenskap av chef för enheten XXIII.A.3. På samma sätt framgår det av artikel 86 i tjänsteföreskrifterna att en tjänstemans grad och ansvar inte kan beaktas för att bedöma hur allvarlig disciplinåtgärd som skall vidtas mot honom. Förstainstansrätten drog således slutsatsen att sökanden i det här fallet inte hade visat att principen om likabehandling och artikel 86 hade åsidosatts (punkt 356).

Vad gällde påståendet om maktmissbruk fann förstainstansrätten anledning att erinra om att maktmissbruk innebär att en myndighet använder sina befogenheter i andra syften än de är avsedda för. Följaktligen är ett beslut resultatet av maktmissbruk om

det på grundval av objektiva, relevanta och övertygande indicier förefaller ha fattats för att uppnå andra syften än dem som anges (punkt 357).

Hänvisning till förstainstansrätten den 26 november 1991, T-146/89, Williams mot revisionsrätten, REG 1991, s. II-1293, punkterna 87 och 88; förstainstansrätten den 16 december 1993, T-80/92, Turner mot kommissionen, REG 1993, s. II-1465, punkt 70

De olika omständigheter som sökanden hade framlagt ansågs inte utgöra sådana objektiva, relevanta och övertygande indicier som krävdes för att i erforderlig utsträckning visa att syftet med att avsätta honom från tjänsten var ett annat än att vidta sanktionsåtgärder mot honom med anledning av de fel som han hade gjort sig skyldig till vid utövandet av sin tjänst vid kommissionen (punkt 358).

Domslut:

Talan ogillas.